

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De
Reformatione Religiosorvm Libri Tres**

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

Sed quoniam ipse quadam Sixti IV. Bulla, tamquam tabulis obsignatis,
imaginum illarum pictores & cultores premebat, neminem iam illa astringi
ostendimus. §. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](#)

typographum (vt aiunt) cameralem. Nam pridie Kalen. Maij sic habet: *Romæ sanctæ Catharinæ Virginis. Hæc de ciuitate Senensi oriunda à Christo visibiliter annulo desponsata, dolorumq; eius & vulnerum particeps effecta, vitam ab omni mortali crimine duxit immunem.* Idem Martyrologium Chaligraphis datum est Salmanticæ an. 1579. præcedente iudicio, tum optimorū Patrum nostrorū Ioannis Gallo Salmantinæ Scholæ, vt appellant, Cathedratici, ac Petri Hernandez, qui Concilij Tridentini Theologi extitere, tū doctissimi viri Laurentij à Villauincensio Augustiniani, afferentis nihil non sanctum in eo contineri. Proculdubio etiam atq; etiam bonus ille vir cogitare debuisset, cùm nulli ab Ecclesia interdictum sit, ne hos libros legat, haud sibi licuisse Antonij opus damnare. In hoc tamen laudandus est, quòd nostris argumentis de sententia deductus, in frequentissima concione palinodia usus fuit.

§. IV.

CONFIRMANDVM est igitur iam, quod de ipsarum imaginum cultoribus pictoribusq; sentimus: nimirum eos nullo ob id anathemate irretiri, nulla peccati labe contaminari, quia illud Sixti mandatum neminem

nem astringit. Cùm autem Aristoteles, qui non minus docendi arte quam ingenti abundantia præsttit, doceat eos qui placitum aliquod stabiliendum suscipiunt, primù debere ostendere verū esse, ac deinde causas cur verum sit tradere: ostendam primò Sixti I V. edictum vires omnes amisisse, deinde, cur amiserit explicabo. Et quidem prorsus elanguisse hinc colligitur, quod qui anathematū indices edidere, nullam eius mentionem faciunt. non Cardinalis eruditissimus Caietanus, non Silvester Prieras Sacri palati Magister, non Ioannes Tabiensis Inquisitor Bononiæ, non Bartholomæus Fumus hæreticorū apud Placentinos censor, non Petrus Martyr Coma Episcopus Elnensis, non denique Ioannes à Pedraza, qui omnes post Sixti mortem in sacrī diris enumerandis nimij potius, quam parci fuerunt. Sed ne quisquam eos Ordinis sui amore astutè hanc pontificiam legem reticuisse existimet, consulat doctorē egregium Martinum ab Azpilcueta in Enchiridio, Paulum à Palacios in scholiis ad Summā Caietani, Paulum Borgatium Episcopum Nemouicensem de censuris, Martinum Alphonsum à Viualdo in secunda parte Aurei Candabri, ac Ioannem Baptistam Antonutium Augustinianum in Cathechismo Archiepiscopae

scopatus Neapolitani, & eam minimè reperiet. Sed cur obsecro in his auctoriibus recensendis immoramus? nónne vel ipsi Minoritæ illam, quasi depresso iam, & dissipatum, præteriere, velut Angelus à Clauasio eiusdem Sixti Commissarius, Ioannes Baptista de Salis, qui etiam Sexto viuo scripsit, ac Pater Alcocerius in suo libello, quem appellat Confessionarium? Cui igitur in mentem veniet tot clarissimos viros in hac sola excommunicatione dormitasse, cùm in aliis non modò singillatim recensendis, sed etiam explicandis, fuerint vigilantissimi?

Vim tamen huius argumenti expendamus. Etenim Robertus à Licio (qui, ut constat ex Concione quam in diuī Bernardini laudē habuit, librum Concionū post sancti Bonaventuræ apotheosim, quæ in annum millesimum quadringentesimum octuagesimum secundum, edito scilicet iam illo Breui, inciderat, composuit) in Oratione de hac sanctissima Virgine, scribit non esse intolerabile ipsam illustrari signis in manibus atq; pedibus, si solum id fiat animo innuenti eam Redemptoris nostri dolores pertulisse, non tamen ut credatur eam perspicua & euidentia stigmata D. Francisci instar habuisse. Quo dicto statim multis argumentis probare contendit, id hoc fine haudqua-

D d

quam

quam fieri debere: cumque fortius ceteris omnibus potuisse desumere ex Sixti IV. decreto; ne tamen cupidè contra iustitiam pugnasse videretur, recens illud atque nouum, & quod maximè erat in promptu, filuit. quia videlicet intelligebat, nullis iam viribus polle; forte quia vel ab ipsomet Sixto durum iudicabatur. Accedit eodem, quod cum illis temporibus in unum corpus coniicerentur sacræ illæ sanctiones, quibus, quoniam extra antiquiora iuris volumina vagantur, Extrauagantium nomen impositum est, & postremus Pontifex, cuius Extrauagantes in illo referuntur, fuerit ipse Sextus, ut patet ex quatuor illis quarum hæc sunt initia; *Cum præcelsa, Graue nimis, Quemadmodum operosi, & tandem, Etsi Dominici;* hæc tamen quæ de stigmatibus agit, & omnibus illis, tertia dempta, antiquior est, reticetur: quia nimirum etiam viuente videnteque Sixto, ac ut ego quidem reor volente, conciderat.

§. V.

CAVSAM verò ob quam antiquata fuit, nec iam quemquam obliget, etsi minimè teneat reddere, tamen ne quid pretermittam, & quia id mea sponte promisi, liberaliter redbo, imò prodigè: cum non unam tantum, verùm septem in medium pro-